

05 (29) | ТРАВЕНЬ 2015

ВІСНИК

СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЕМКІВСЬКИХ
ОБ'ЄДНАНЬ

Свята трійця - Зелені свята

ЗМІСТ

Наші справи

- 95 років тому лорд Керзон провів розмежування між СРСР та Польщею 4
- Чехи розвінчують криваві міфи про бандерівців..... 5
- Лемківські корені президента Польщі Анджея Дуди..... 7

Наші люди

- На шляху до єднання лемків Польщі..... 9
- V-ий міжрегіональний фестиваль лемківської культури «Банри Лемківщини» на Зіньківщині..... 10
- Лемки провели Кермеш..... 12

Культура

- Про лемківську громаду Східниці: нове дослідження дрогобицьких істориків..... 14
- У Львові вшанували пам'ять Никифора Дровняка..... 15
- Відкриття виставки В.Одрехівського..... 17
- Г.Баранкевич презентувала лемківський аудіоальбом 17

Події. Історії. Життя

- До цілого культурного світу одвертий лист українців замешканих за лінією Керзона..... 19

Постать

- Зустрічі з командиром УПА Орестом..... 24

- Оголошення та анонси..... 29**

Головний редактор:

Софія Федина

Редакційний колектив:

Тарас Радь

Віталій Левченко

Дизайн: Віктор Дудяк

На обкладинці малюнок

Никифора Епіфанія Дровняка

**Вісник СФУЛО. ©. Офіційне
видання Світової Федерації
Українських**

Лемківських Об'єднань.

Виходить раз на місяць.

**Основна мета часопису –
динамічно висвітлювати
діяльність усіх суб'єктів СФУЛО.**

**Номери вісника можна скачати зі
сайту СФУЛО:
www.sfulo.com/biblioteka**

**Адреса редакції:
visnyk.sfulo@gmail.com.**

**Можна надсилати свої матеріали.
Рішення про публікацію
приймає редакційна рада.**

Світова Федерація Українських Лемківських Об'єднань (СФУЛО) - неурядова міжнародна громадська організація, яка об'єднує українські лемківські спільноти України, Польщі, Словаччини, Сербії, Хорватії, Канади та США. Основна мета діяльності - забезпечення та захист законних соціальних, економічних, творчих, етнічних, національно-культурних та інших інтересів лемків; розвиток та популяризація лемківської культурної спадщини і духовності на засадах законності, демократії, добровільності та самоврядування.

Офіційна сторінка в інтернеті

www.sfulo.com.

Вступне слово...

Цього місяця ми мали ряд подій, які спонукали нас усіх до роздумів, сумнівів і неоднозначних дискусій... Але про все по порядку:

Нещодавно було обрано нового Президента Польщі – Анджея Дуду. Одразу піднялася хвиля емоцій, щодо того, що це нащадок бандерівців, що він має лемківське коріння, що він би мав сприяти вирішенню нашого питання... і т.д. Для початку варто дуже детально переглянути офіційну інформацію про п. Дуду, і зразу знімається купа провокативних тверджень. Так само, як і важко знайти ідентифікацію новообраного Президента з лемківською громадою. Позитивним є факт, що нова команда має жорстку позицію щодо Москви, але чи проблема депортованих у цьому контексті буде зачіпатися, чи що більше вирішуватися – важко спрогнозувати.

У Словацькій республіці знову маємо проведення паралельно двох фестивалів – фестиваль руснів і фестиваль культури русинів-українців. Цей розкол вже поставив під загрозу нашу діяльність, оскільки як в Словаччині, так і в багатьох інших країнах педалюється русинське питання, русини позиціонуються часто як щось абсолютно не українське, а часто вороже до українського. Також бачимо бажання влади викоринити таку ідентичність як русин-українець, а тим самим заперечити наше існування. По суті тут маємо завуальований етноцид, який відбувається у різкому скороченні державних коштів на діяльність суспільно-культурних товариств, показова підтримка русинів, і загальний тиск як з боку держави, так і неукраїнського населення. Як ми можемо протистояти? На разі чекаю пропозицій і відповідей на мої пропозиції зі словацької сторони....

Зараз уже почався сезон великої лемківської фестивальної міграції. Багато хто на жаль не зможе поїхати на Лемківщину через ускладнену процедуру отримання Шенгенської візи. З одного боку постійно іде розмова, щодо того, що депортованим, чи як це люблять називати поляки, евакуйованим було полегшено дану процедуру, основним каменем спотикання маємо не те, що позицію поляків, а порядність і відповідальність членів нашої спільноти, а також тих, хто має посвідчення членів товариства... На жаль дуже часто Ватра використовується як привід поїхати кудись просто по своїх справах, були випадки не надто приємні для нас... Тому велике прохання до усіх пам'ятати не тільки про свої права, але й про свої обов'язки і відповідальність перед Лемківською громадою, бо помилки і прорахунки однієї особи, результують часто у проблемах для всіх нас...

Такі от справи... Але поза тим всім, бажаю усій нашій громаді гарного і успішного літа, запальних Ватр і доброго відпочинку.

**З повагою,
Головний редактор, голова СФУЛО
Софія Федина**

НАШІ СПРАВИ

95 РОКІВ ТОМУ ЛОРД КЕРЗОН ПРОВІВ РОЗМЕЖУВАННЯ МІЖ СРСР ТА ПОЛЬЩЕЮ

Лінія Керзона. Фото: Wikipedia

8 травня 1920 року міністр іноземних справ Великобританії лорд Керзон направив уряду більшовицької Росії ноту, в котрій поставив вимогу припинити наступ Червоної Армії на Польщу і розмежувати території країн по лінії, прийнятій Верховною радою Антанти 8 грудня 1919 року ("лінія Керзона").

Нота повідомляла про неминучість розриву стосунків у разі невиконання претензій до 18 травня. Два дні перед тим аналогічна пропозиція щодо розмежування кордону була зроблена Польщі. Вимога була

відхилена обома державами, але 23 травня уряд Росії висловив готовність прийняти майже всі вимоги Керзона, серед яких були також і припинення підривної діяльності в Ірані та Афганістані та звільнення англійських риболовецьких траулерів (заарештованих за твердженням Москви, за ловлю риби в радянських територіальних водах).

Росія відмовилась визнати лінію Керзона (Гродно - Брест-Литовськ - Красилів - на захід від Рави-Руської - на схід від Перемишля - до Карпат) в якості польсько-радянського кордону, проте, після поразки 13 серпня у битві під Варшавою, була змушена підписати Ризький договір 1921 року, за яким кордон з Польщею пройшов значно східніше лінії Керзона. Лише 17 вересня 1939 року, коли СРСР окупував частину Польщі, радянські війська згідно з пактом Ріббентропа-Молотова зайняли західні області України та Білорусії, а вільнюський край відійшов до Литви.

В 1945 році на Кримській конференції за пропозицією СРСР лінія Керзона була визнана як основа східного кордону Польщі з деякими незначними відхиленнями і втратою нею Львова. Остаточного польсько-радянський (а нині - польсько-український і польсько-білоруський) кордон був затверджений договорами 1945 та 1951 років, що привело до втрати низки українських етнічних територій (Перемишлянщина, Лемківщина, Підляшшя, Надсаня, Сокальщина і Холмщина) і масового переселення поляків з СРСР та українців з Польщі в Україну і колишні східні німецькі землі, відоме як операція "Вісла".

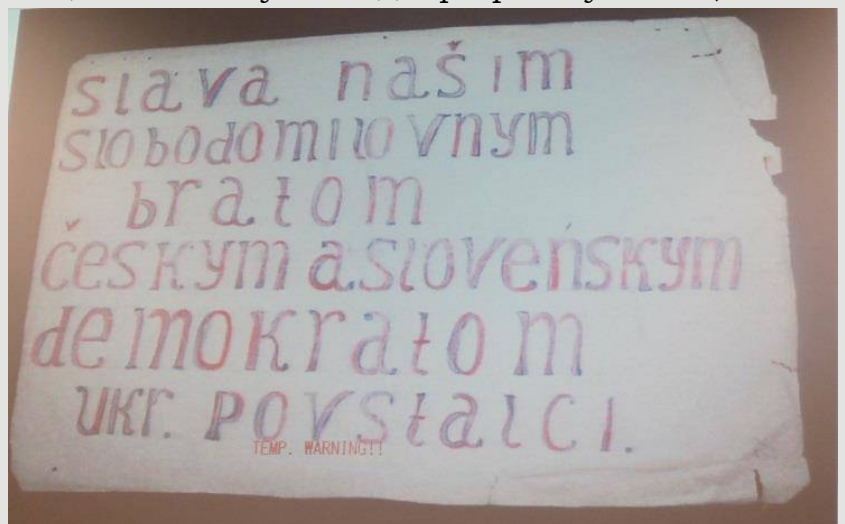
Джерело: http://gazeta.ua/articles/history/_95-rokiv-tomu-lord-kerzon-proviv-rozmezhuвання-mizh-srsr-ta-polscheyu/625124

ЧЕХИ РОЗВІНЧУЮТЬ КРИВАВІ МІФИ ПРО БАНДЕРІВЦІВ

У дні коли світ святкує 70-річчя закінчення Другої світової війни і пригадує події минулого століття, чехи згадують серед іншого і рейди відділів УПА на території Чехословаччини. "Нечekanі гості. Бандерівці в післявоєнній Чехословаччині в контексті радянської Центральної Європи" - під такою назвою пройшов семінар в чеському Інституті з вивчення тоталітарних режимів у Празі.

Бурхлива історія українського антикомуністичної опору епізодично зачепила і повоєнну Чехословаччину. Поява військ Української Повстанської Армії на чеських і словацьких територіях ще до тепер викликає неоднозначні відгуки, більшість з яких повністю позбавлені знання конкретних фактів та історичного контексту. Тому Девід Свобода та доктор філософії Яромир Калус на основі архівних досліджень презентували раніше невідомі та неопубліковані факти, пов'язані зі справою бандерівців, а також висвітлили цілу цю проблематику на фоні драматичних подій у південно-східній частині Польщі та Радянської України. Як розповів Яромир Калус, УПА протягом 1945—1947 років провела 3 пропагандистські рейди на території ЧСР, які були націлені на популяризацію українського визвольного руху серед цивільного населення та антикомуністичну пропаганду. Щоб довести брехливість радянських агітаторів та показати небезпеку для чеського та словацького народів з боку імперської політики СРСР, члени трьох сотень УПА проводили лекції по селах та роздавали пропагандистські матеріали. Перший рейд відбувся наприкінці серпня 1945 р., тоді повстанці без жодного пострілу перетнули польсько-словацький кордон. Загалом на терени Словаччини прийшло близько 500 вояків УПА. Для своїх промов, як правило, орендували на вечір клуби чи організували зустрічі у церквах, де і проводили пропаганду. За приміщення та їжу завжди розраховувалися, чи то грошима чи кіньми, яких для цієї мети приганяли з собою. Оскільки були зі зброєю, то в Чехословаччині почали ходити слухи про озброєні військові формування чи банди. Чехословацькі органи не знали як їх називати, тому часто у рапортах з'являлися терміни "власівці" або "бандерівці", яким почали приписувати крадіжки та вбивства. Після

вбивства 11 євреїв у словацькому селі Колбасов та пограбування в селі Уліч на сході Словаччини почала формуватися чорна легенда про бандерівців. Пряма причетність сотень УПА до цих злочинів не встановлена (прямі свідки дивним чином зникли), але побутує думка, що це могли робити підрозділи НКВС, перевдягнуті під бандерівців, щоб дискредитувати повстанців і вороже налаштувати місцеве населення. Також не виключають, що це могла бути місцева банда, яка діяла на замовлення (злочинці знали кого і коли грабувати), а євреїв і комуністів вбивали, щоб замести сліди.

Другий рейд УПА на Словаччину відбувся напередодні виборів до Установчих національних зборів Чехословаччини у травні 1946 року. Одним із завдань повстанської акції було проведення активної антикомуністичної пропаганди. Своєю діяльністю бандерівці охопили 160 населених пунктів, тим самим вплинувши на результати виборів. За час рейду загони чехословацької армії та вояки УПА старалися взаємно уникати один одного. Про те, що чехи не хотіли воювати з бандерівцями, а навпаки налагоджували дружні зв'язки свідчать знайдені у приватних архівах військових світлини, де вояки обох армій у дружніх обіймах.

Корективи у діяльність УПА внесла у 1947 р. операція "Вісла". Тому останній третій рейд уже ставив завданням сотням "Бурлаки", "Бродича" й "Громенка" непомітно пройти територією ЧСР і дістатися на Захід. Але у світі останніх подій це було досить важко. Лише третина виконала

завдання, решта була арештована або вбита. Для розслідування злочинів бандерівців на території ЧСР була створена спеціальна комісія, яка підрахувала заподіяну шкоду (у 1946 р. - 55 млн. чеських крон, у 1947 р. - 20 млн. крон.) та склала у 1947 р. заключний акт із 143 обвинувачень бандерівців у різноманітних діяннях (наприклад, протиправне проникнення на територію ЧСР, протиправне володіння зброєю, крадіжки, вбивства і т.д.).

Загалом, робить висновки Яромир Калус, злочини, вчинені бандерівцями проти місцевого населення в ЧСР, були випадковими. Документи свідчать про 2 вбивства і 1 зґвалтування. До того ж треба дивитися на діяльність УПА в історичному контексті, коли виникали визвольні повстання і в інших країнах.

На завершення семінару було продемонстровано агітаційні листівки УПА, фотографії бандерівців і чехословацьких вояків, різноманітні протоколи, акти. Завершили дискусію словами сотника Бродичева із протоколу допиту: "Я гордий за те, що воював за незалежність України!"

<http://zakarpattya.net.ua/Blogs/139766-Chekhy-rozvinchuiut-kryvavi-mify-pro-banderivtsiv>

Оксана Чужа, Закарпаття онлайн.Блоги

12 травня 2015р.

ЛЕМКІВСЬКІ КОРЕНІ ПРЕЗИДЕНТА ПОЛЬЩІ АНДЖЕЯ ДУДИ

Дружнє ставлення польського політика до України може бути підкріплене українськими коренями

Дуда – непритаманне полякам прізвище, але цілком зрозуміле для українців. Дудка, наприклад, польською буде *piszczałka*. В польській "dudy, dudki" – це лише різновид гуральської кобзи. Тобто, і ця назва стосується теренів, замешканих лемками і гуралами (етнографічна група, іноді розглядаються як субетнос поляків).

Не дивно, що у поляків під час виборчої кампанії до кандидата з таким прізвищем виникали запитання, що стосувалися його походження. Чорні політтехнологи навіть запускали мережевий вірус про те, що начебто дід Анджея – це Михайло Дуда, відомий на Лемківщині командир УПА. "Анджей Дуда – внук бандерівця", - ширилося соціальними мережами.

Анджею Дуді нічого не залишалось, як спершу у твіттері заявити, що його діда звали не Михайло, а Алоїз, хоча той і дійсно був родом із Лемківщини (Старий

Сонч). Згодом у польській пресі з'явилося навіть розгорнуте генеалогічне дослідження родоводу Дуди. З нього випливає, що кандидат ПiСу є лемком: там, зокрема, зустрічаються такі прізвища, як Калюжний, Майка та інші.

Втім, попри наявність таких прізвищ, про лемків у друкованих матеріалах не сказано ані слова. Справа у тім, що офіційно поляки характеризують лемків як східноєвропейську етнічну групу, тобто, визнають, що вони не є поляками. В Україні лемки вважаються українською етнічною групою. Було б дивно підтверджувати, що маєш українське коріння, коли балотуєшся на Президента Польщі, та ще й від правоконсервативної сили. Тож у офіційній генеалогії Дуди всі – поляки.

До речі, колишній прем'єр-міністр Польщі, а нині глава Євросоюзу, Дональд Туск етнічно має кашубське походження (західнослов'янський народ, що проживає на північному заході Польщі), і цей факт під час виборчих кампаній також був його вразливим місцем, у яке били особливо заціклені на польськості патріоти.

Отже, якщо вірити польським медіа, генеалогічне дерево нинішнього президента Польщі веде аж до початку ХІХ століття, до двічі-прадіда Яна, який також мешкав на Лемківщині неподалік Нового Сончу. Нині прізвище Дуда – типове для того регіону і дуже поширене. Син Яна Францішек одружився з Розалією Калюжною (українське прізвище). Їхній син Ян служив у австрійському війську і отримав шматок землі в селі Łаске неподалік Нового Сонча.

Син Яна – Алоїз Дуда (дід президента), був кушніром у Старому Сончі. Цей вид ремесла типовий для того регіону і лемків загалом. Алоїз одружився з представницею гуралів Кінгою Рамс. Мама Кінги мала дівоче прізвище Майка, що характерне для лемків, але не поляків. Алоїз жив довго, і помер тільки 1992 року.

Зате стовідсотково польське коріння у Анджея Дуди по матері. Рід Мілевських веде його з теренів, де знаходиться географічний центр нинішньої Польщі.

Те, що Дуда має значний відсоток лемківської крові, навряд чи буде якимось впливати на його політику. Безумовно, він буде дбати лише про інтереси Польщі. До того ж, лемки у Польщі наразі мають різне позиціонування. Частина з них продовжує вважати себе українцями, частина – окремим народом, а треті вважають себе уже поляками. Хто є ким, вирішують самотужки. Тож навіть якби Дуда визнав факт лемківського походження, ніхто це не сприйме автоматично як визнання, що його предки були українцями.

Проте товариствам лемків вартувало би поглибити дослідження. Маючи такого земляка, можна посилити у Польщі позиції, втрачені після операції Вісла.

Ігор Гошовський - головний редактор сайту Центр транспортних стратегій

Джерело: <http://vysnovky.com/separateopinion/1416-lemkivski-koreni-prezidenta-polshchi-anzheya-dudi>

НАШІ ЛЮДИ

На шляху до єднання лемків Польщі

Представники лемків у Спільній комісії уряду і національних та етнічних меншин започаткували нову форму співпраці для всіх лемківських організацій. Автори ідеї проведення періодичних зустрічей лемківських об'єднань і товариств мають надію, що це стане платформою, яка згуртує лемківське середовище.

Мирослава Копистянська та Стефан Дудра, які репрезентують лемків у комісії, вийшли з пропозицією до всього лемківського середовища проводити періодичні зустрічі для всіх лемківських організацій.

– Ми хочемо, щоб усі лемківські організації були глибше ознайомлені з тим, що відбувається на засіданнях комісії. Під час таких зустрічей будемо, зокрема, обговорювати і намагатись спільно вирішувати проблеми, про які ми дізнаємося на засіданнях комісії. Така форма співпраці дозволить нам усім краще працювати і разом обирати напрямок діяльності, – заявляє професор Зеленогірського університету С. Дудра.

Представник лемків у комісії має надію, що ці зустрічі стануть постійним елементом праці лемківського середовища.

– Часом Спільна комісія уряду і національних та етнічних меншин просить нас, щоб ми делегували якогось лемківського представника до праці в підкомісії. Ми з панею М. Копистянською не хочемо самі все вирішувати. Це повинно відбуватися в узгодженні з нашими організаціями. Через таку форму комунікації, якою, маю надію, стануть наші зустрічі, усі питання будуть вирішуватися швидше, а передусім це буде наше спільне становище, – вважає С. Дудра.

Черговий козир, який випливає з такої форми співпраці, це можливість зустрітись разом усім представникам лемківських організацій. Позитивно до справи відноситься, зокрема, Еміль Гойсак, голова Об'єднання лемків.

– Це у якійсь мірі реалізація мого задуму, який мав полягати на створенні чогось на зразок лемківського парламенту. Я саме колись розмовляв про таке з панею М. Копистянською. І як бачу, це потрохи реалізується. Сподіваюся, що така форма праці буде успішною для всіх, – говорить голова Об'єднання лемків, який бачить нову якість у самій праці лемківських представників у комісії.

- Через таку ідею бачу нову якість у самій праці наших представників у комісії. Видно, що вони хочуть представляти інтереси всього середовища. Тим чином можуть теж усіх єднати та інтегрувати лемківську громаду. Вірю, що така форма співпраці дозволять нам аналізувати дотеперішню внутрішню ситуацію середовища, яке вже стомлене розколом і позицією деяких лемківських середовищ (ред. сайту – так звані лем-лемки, відрубники), котрі вважають, що тільки вони є справжніми репрезентантами лемківства у Польщі. Тому ми як Об'єднання лемків дуже ідентифікуємося з новими представниками комісії, які, як видно, відкриті для всіх, – вважає Е. Гойсак.

Пригадаймо, що М.Копистянська та С.Дудра репрезентують лемків у Спільній комісії уряду та національних і етнічних меншин від 1 вересня 2014 року.

Ці особи замінили у складі комісії довголітніх її членів Олену Дуць-Файфер (ред. сайту – не визнала цього рішення) і Стефан Гладик. Коли торік покликано нових членів комісії, у розмові для тижневика “Наше Слово” С.Гладик не приховував, що йому важко було співпрацювати з другим представником лемків у комісії: “Якщо на засіданнях комісії я міг почути від пані О.Дуць-Файфер, що конфлікт між українським і лемківським націоналізмом неминучий, то як нам працювати?”

В результаті проведених серед лемківських організацій консультацій минулого року обрано нових представників лемків у комісії. Саме вони у лютому цього року в Зеленій Горі зорганізували першу зустріч усіх лемківських організацій. Серед запрошених М.Копистянською та С.Дудрою кільканадцять осіб у зустрічі взяли участь представники чотирьох організацій: Об'єднання лемків, Товариства любителів лемківської культури “Lemko Tower” у Стшельцях-Краєнських, Осередку православної культури “ELPIS” у Горлицях та Товариства задля розвитку Музею лемківської культури в Зиндрановій. Хоч можна мати зауваження, чому так мало, то С.Дудру це не знеохочує до дальшої праці.

- Я свідомий, що частина з нас живе на півдні в горах, частина у західній частині Польщі і, можливо, тому трішки нам усім важко зібратися. Може, саме з цієї причини на першій зустрічі, яка була більш організаційного характеру, було нас не багато. Але ми хочемо робити наступні зустрічі, надіюсь, що вони відбудуться у ширшому колі осіб. Добре було б, якби два рази на рік ми усі зустрілися, – говорить С.Дудра.

Професор додає: – Ці зустрічі – це теж змога побачити нам всім, що відбувається в наших товариствах. І для того треба нам цю ідею продовжувати. Просто зустрічатися і розмовляти, – вважає лемківський представник у Спільній комісії уряду та національних і етнічних меншин.

Наступна зустріч планується провести влітку. Можливо, це відбудеться в період, коли у Ждині буде проходити “Лемківська Ватра”. Це добра нагода, оскільки на захід приїжджає багато лемків, серед них – діячі лемківських організацій.

Джерело: Наше Слово №18 від 3 травня 2015 р.

V-ий міжрегіональний фестиваль лемківської культури

«БАНРИ ЛЕМКІВЩИНИ» НА ЗІНЬКІВЩИНІ

2 травня в с. Лютенські Будища на Зіньківщині відбулося обласне свято – V Міжрегіональний фестиваль лемківської культури «Барви Лемківщини, який надав можливість гостям та учасникам фестивалю насолодитись лемківськими піснями, танцями, оглянути виставки народних майстрів.

Приємно і в той же час зворушливо, що на фестиваль збираються лемки з різних куточків України та зарубіжжя, щоб із запаленням ватри згадати свій

отчий край, рідну землю , де залишилися найдорожчі у світі могили дідів , прадідів .

Нелегкою була доля лемківських родин, яких змусили покинути рідний, прабатьківський край, примусово переселивши на нові землі. Але горді та мужні лемки знайшли в собі сили і зберегли ту Божу іскру, яка вирізняє їх з поміж інших – безмежну любов до Лемківщини, пам'ять про своє коріння .

Лемки – сильний духом народ, який несе серед своїх поколінь безмежну віру, передає славні лемківські традиції, щоб примножувати культуру для збереження та розвитку древньої етнографічної гілки українського народу.

Нехай ватра, яку сьогодні запалять, зігріє душі усіх присутніх , додасть позитивних емоцій, гарних вражень, приємних спілкувань , подарує нові знайомства, свіжі ідеї та творчі задуми , а у ваших домівках хай завжди панує мир, тепло і затишок», звучало у вітаннях.

Після виступів відбулося нагородження кращих сільських рад за участь у спартакіаді «Краще спортивне село Зіньківщини», присвяченій Дню пам'яті та

примирення , 70-тій річниці Дня Перемоги над нацизмом в Європі . Перше місце виборолла – Шилівська сільська рада, друге – Лютенсько-Будищанська, третє – Дейкалівська.

Метою фестивалю Лемківської культури « Барви Лемківщини» є збереження та пропагування лемківської культури, мови, народної творчості, традицій та звичаїв, налагодження та розширення зв'язків

між аматорськими колективами, виховання естетичних смаків, сприяння формуванню національної свідомості.

В заході взяли участь виконуючий обов'язки голови Зіньківської

райдержадміністрації В.Г.Панченко, голова районної ради А.А.Рись, заступник голови райдержадміністрації О.О.Авраменко. Почесні гості привітали присутніх зі святом, у своїх виступах наголосили: « Уже в п'яте на нашій славній Зіньківщині проходить традиційний фольклорний фестиваль , який з кожним роком набуває дедалі більшої популярності.

Джерело: <http://np.pl.ua/2015/05/na-zinkivschyni-vidbulosya-oblasne-svyato-v-mizhrehionalnyj-festyval-lemkivskoji-kultury-barvy-lemkivschyny/>

ЛЕМКИ ПРОВЕЛИ КЕРМЕШ

На Лемківщині були дуже сильними релігійні обряди та звичаї і саме тому, коли постало питання про зведення пам'ятного знаку про депортацію лемків з рідних земель, лемківська громада Івано-Франківська, з ініціативи отця Анатолія Дуди-Квасняка, вирішила побудувати на виділеній їм земельній ділянці біля народного дому Княгинин, церковний храм української

греко-католицької церкви і назвати його іменами святих Апостолів Кирила та Методія. Після затвердження і погодження з відповідними державними інстанціями всіх необхідних документів, 28.01.2010 року виконавчим комітетом Івано-Франківської міської ради було зареєстровано релігійну громаду св. Апостолів Кирила та Методія і фактично одержано дозвіл на проведення будівництва церковного храму. В даний час церковця майже готова. Залишилося закінчити дзвіницю, настелити підлогу і виконати деякі інші внутрішні роботи.

24 травня 2015 року в цьому храмі в честь св. Кирила та Методія лемківська громада провела кермеш (празник). Після Служби Божої, яку відслужили чотири священники української греко-католицької церкви оо.Анатолій Дуда-Квасняк, Михайло Залевський, Юрій Трухан і Олег Червак.

Отець Юрій Трухан розповів про роль місіонерів Кирила та Методія в прийнятті християнства на Лемківщині, яке було прийняте на Лемківщині на 100 років раніше, ніж на Україні та коротко розповів їхню біографію, а саме відмітив, що Кирило та Методій брати, слов'янські просвітителі, проповідники християнсько-візантійського обряду, творці слов'янської азбуки. Кирило вчився в Костантинополі при дворі імператора Михайла III . Був священником, бібліотекарем, вчителем філософії. Методій спочатку перебував на військовій службі потім на церковній. У 860 році брати відвідали хозарську державу, а з 863 року жили у Моравії та Панонії, проповідуючи слов'янською мовою християнство східного обряду. Престолюним містом Методія був Велеград, звідки організаційні нитки вели на Лемківщину. З діяльністю цих місіонерів пов'язаний розвиток писемності у слов'ян. Лемківщина в давнину належала до Великої Моравської держави. Брати Кирило та Методій посідають почесне місце в лемківських храмах. У кожній церкві ставилися образи з їх зображенням. Священники часто у своїх проповідях повчали вірних про їх святу християнську місію, що відбувалася в Західних Карпатах на 100 років раніше прийняття християнства на Русі.

Потім кермеш продовжився біля хреста, що недалеко від храму. Священники відслужили молебень і освятили воду, окропили прихожан. Дехто з вірян набирали її в свій посуд. Опісля в цокольному приміщенні відбувся невеличкий концерт силами членів церковного хору у виконанні якого прозвучала лемківські народні та українські патріотичні пісні, а також були прочитані вірші Т. ШЕВЧЕНКА та інших поетів і відбулося частування. Співали всі. Дійство відбувалося, як в старі добрі часи, тобто на рідних землях лемків до депортації. Це вже другий такий кермеш на території церковці, Перший відбувся минулого року. Надіємося, що лемківська громада і в дальнішому буде гідно відзначати свято-кермеш своєї рідної церкви.

Анатолій Ядловський

КУЛЬТУРА

ПРО ЛЕМКІВСЬКУ ГРОМАДУ СХІДНИЦІ: НОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ДРОГОВИЦЬКИХ ІСТОРИКІВ

Наприкінці квітня 2015 р. видавництво «Посвіт» видало книжку Василя Менька, викладача кафедри давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін та Назара Піляка під назвою «Східницька лемківська громада (генеза, історія, спогади)».

У цьому нарисі висвітлено найважливіші події з історії Лемківщини, теорії їх походження та назви. На основі спогадів східничан простежено процес переселення лемків з рідного краю та їхню подальшу долю, яка привела цю громаду до Східниці.

При його написанні використано публікації в науковій літературі Польщі та України, праці, вміщені в періодичній пресі, спогади очевидців – східничан, що були виселені з теренів Лемківщини, та їх дітей.

2013 року влітку відбулась презентація наукової монографії присвяченої історії Східниці. Це був спільний проект історичного факультету ДДПУ ім. І. Франка та селищного голови І.Піляка. Автори «Нарисів» прагнули висвітлити історію населеного пункту на підставі історичних джерел та їх критики. Хронологічно охопивши весь період існування селища. Віднайдена була, невідома до того часу, перша писемна згадка Східниці, заповнені і інші лакуни історичного розвитку, простежено діяльність всіх національностей та етнічних спільнот.

Історія лемківської громади селища, не залишилась поза увагою, хоча на той час, вона потребувала ще значного доопрацювання. На сьогодні ми підготували комплексне дослідження, присвячене виключно лемківській громаді Східниці, але воно відкриває перед нами також і весь спектр подій пов'язаний з історією всієї народності.

Відзначаючи в 2015 році п'ятсотліття першої писемної згадки нашого чудового селища, ми неодмінно повинні згадати, що цього року минає сімдесят років від початку переселення лемків з їх етнічних теренів. Адже, в Східницю так як і в Борислав, після поневірянь на сході країни переселилась значна кількість лемків. Недарма в літературі Борислав називають столицею лемків, не стала і винятком Східниця, за нашими підрахунками до нас прибуло близько чотирнадцяти родин, які тут оселились, це сім'ї; Валь, Галушак, Гоц, Загірські, Качмарчик, Колтко, Мілян, Млинар, Пиж, Прибило, Русенко, Смакула, Фец, та Химчак.

Ця маленька наша праця про їх трагічну долю, тих людей які є невід'ємною частиною українського народу. Вони зазнали стільки несправедливості і знущань, що можна лише подивуватись, як ці люди вижили.

В нарисі публікується коротка історія Лемківщини та спогади, зібрані нами, про обставини і умови переселення, записані від лемків-східничан, що були очевидцями подій, та перекази їхніх дітей та внуків.

Ці свідчення дали можливість задокументувати та зберегти ті трагічні сторінки життя людей, ці спогади доповнюють один одного, вносячи повний запис людської долі та індивідуальний погляд на описувані події, що становить основне багатство цієї книжки.

Джерело: <http://maydan.drohobych.net/?p=35026>

У ЛЬВОВІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ НИКИФОРА ДРОВНЯКА

21 травня з нагоди 120-ліття від народження українського художника-примітивіста Никифора Дровняка лемківська громада Львова вшанувала пам'ять Великого Лемка. За участі керівництва та членів Львівського товариства «Лемківщина» відбулося покладання квітів до його пам'ятника на Музейній площі неподалік Домініканського собору, що у центральній частині міста. Захід відбувся під акомпанемент лемківських пісень у виконанні хористів львівського хору «Лемковина».

Никифор Єпіфаній Дровняк народився 21 травня 1895 року в містечку Криниця на Західній Лемківщині у сім'ї німої русинки-українки Євдокії Дровняк. Охрестили його Єпіфаном на честь св. Єпіфанія, якого Церква вшановує 25 травня. Але через екзотичність цього імені немовля стали кликати Никифором.

Шкільна наука давалася Никифору важко, а тому навчання довелося полишити. Змалку не навчився добре говорити, навчився хіба що писати друкованими літерами, трохи читати та рахувати. Зате змалку любив малювати – спочатку грифелем на дошці, згодом олівцем на клаптиках паперу. Малював образки з дивовижними спорудами, фантастичними святими, які згодом обмінював у селян на хліб. За свій хист криничани іронічно прозвали Никифора Матейком.

Як художника Никифора світ відкрив 1932 року, коли в Парижі в галереї Leon Marseille експонувалося його 200 малюнків. На виставку українських, французьких та італійських художників, яку влаштував у листопаді Українським народним музеєм ім. Т.Шевченка, вони потрапили завдяки старанням львівського художника Романа Турина, який під час мандрівки до Криниці був вражений творчістю лемківського маляра-самоука. Творчістю Дровняка також зацікавився польський художник Єжи Вольф, який у 1938 році опублікував у часописі Arkady нарис «Маляр наївного реалізму в Польщі. Никифор».

Далі були виставки у Львові (1938), Варшаві (1948), Сопоті (1949), Італії (1956), але справжню славу митцю принесло експонування його робіт в галереї Diny Vierny у Парижі 1959 року. Відтоді творчість Никифора набула світової популярності. Його твори експонувалися в Бельгії, Великобританії, США, Швейцарії, Чехословаччині, Югославії, Ізраїлі, Бразилії.

У доробку Никифора понад 30 тис. малюнків, виконаних у техніці акварелі. Для них характерна декоративна виразність, контрастність кольорів, наївність, своєрідність образного мислення автора. Никифор ніколи не копіював природи і ніколи не повторювався. Малював те, що вважав за потрібне, самовільно доповнював образи природи неіснуючими, часто фантастичними деталями.

У 1947 році Никифор розділити долю усіх лемків Польщі, які внаслідок операції «Вісла» були змушені покинути рідну землю. Чотири рази його висилали до Щецина, але він, долаючи пішки понад 700 км, повертався додому. Коли вкотре не вдалося Никифора переселити, влада вирішила змінити його національність на польську. Придумали йому ім'я Ян і дали прізвище Никифор. Саме цим пояснюється поява інших імен Дровняка як от «Никифор з Криниці», «Никифор Криницький», «Ян Криницький», та пов'язана з цим плутанина.

Цією справою у 1990-і роки займався засновник та голова парламентської комісії у справах національних меншин та етнічних груп Яцек Куронь. Він згадує: «Цей маляр-примітивіст як лемко був у рамках операції «Вісла» виселений із Криниці та повернувся пішки, здається, з-під Кошаліна. У 1952 році відбувся суд, на якому йому надали прізвище Криницький. Вціліла його метрика із греко-католицької церкви, де він названий Никифором, хоч стій. Ніякого Криницького там немає. Отож, українці хотіли вмурувати меморіальну дошку на споруді його музею. Спершу стався скандал, що напис мусить бути польською мовою, а не українською. А справа вперлася у прізвище. Бо офіційно його іменують Криницьким, Але для українців він ніякий не Криницький, а Никифор. Я звернувся у цій справі до голови Верховного Суду, а той мені відповів, що позаяк прізвище було надано судом, то слід внести позов до суду, щоб той скасував винесений колись вирок. А тим часом суд постановив, що ця справа не в його компетенції та скерував позивачів звертатися до суду першої інстанції» (Куронь Я. Поляки та українці: важкий діалог. – К., 2012. – с.126). Завдяки багаторічних судових позовів лемківської громади Польщі рішенням суду вдалося відновити історичну справедливість та повернути українському маляру ім'я Никифор-Єпіфаній Дровняк.

Восени 1968 року Никифор їде до містечка Фолюш, де в місцевому санаторії лікується від туберкульозу. Довготривала хвороба, голод, злидні та поневіряння не минули безслідно і 10 жовтня він помирає. Гроші та майно перейшли до держави, картини стали власністю музею у м. Новий Санч.

Незадовго до смерті Никифора, у серпні 1968 року відбулася друга виставка його малюнків у Львові, яка експонувалася також у Києві. Восени 1988 року у Львові організовано третю виставку творів лемківського маляра.

Сьогодні в його рідній Криниці встановлено пам'ятник та функціонує музей. Нещодавно пам'ятник Никифору Дровняку встановлено і у Львові. А в 2004 році польський режисер Кшиштоф Краузе зняв фільм «Мій Никифор», який розповідає про останні роки життя та творчість українського лемківського художника.

Підготував: Тарас Радь

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ ВОЛОДИМИРА ОДРЕХІВСЬКОГО

У п'ятницю 15 травня 2015 року о 16.00 в головній будівлі Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького (пр. Свободи, 20) відбулося відкриття виставки скульптури Народного художника України, вихідця з Лемківщини Володимир Одрехівського.

Володимир Одрехівський -

скульптор, який працює у ділянках монументальної, декоративної і станкової скульптури, досліджує проблеми сучасного мистецтва. У творчому доробку митця - понад 250 станкових і 50 монументальних творів, які встановлені в Україні та за її межами.

За словами художника, композиції 2014-2015 років – це мистецькі інспірації, джерелом яких є винятково насичені драматичні події, які увірвалися в наше сьогоднішнє. Колосально загострилося відчуття неповторності кожної миті життя, цінності кожної людської особистості ...

ГАЛИНА БАРАНКЕВИЧ ПРЕЗЕНТУВАЛА СВІЙ ЛЕМКІВСЬКИЙ АУДІОАЛЬБОМ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ

Відома акторка та співачка Галина Баранкевич презентувала сьогодні, 22 травня, аудіоальбом лемківських пісень «Вигнані з раю».

Презентація відбулася в рамках фестивалю «Час театру» на камерній сцені Івано-Франківського обласного муздрамтеатру

ім.І.Франка, інформує Фіртка з посиланням на сайт Галицького Кореспонденту.

Це другий аудіоальбом акторки, проте він особливий, адже лемківський – зазначає Галина Баранкевич.

Історія лемків дуже близька, навіть рідна для акторки, адже бабуся Галини Баранкевич мала 11 років, коли в 1945 році її з великою родиною вивезли товарним поїздом із Лемківщини на Східну Україну. Цікаво, що багатодітна родина, яка мала тільки кілька годин на збір, взяла в дорогу, окрім найбільш необхідних речей, акордеон та скрипку, без яких не мислила свого життя.

«Доля вигнанця – нескінченний шлях повернення. Все, що ми маємо, це пісня як частина райського дому, як дороговказ, як наша душа і віра... В моїй великій лемківській родині Дзюбинських, Репелів та Галиків я знайшла джерело натхнення, яким хочу поділитися з Вами...» – коментує Галина Баранкевич лемківський вимір альбому.

У альбом «Вигнані з раю» ввійшло 14 музичних композицій, серед яких уже знамі пісні «Под облачком», «Ішло дівча лучками», «Кед ми прийшла карта», «Ой, верше мій верше», а також малознані широкому загалу пісні, які Галина Баранкевич записувала в автентичних носіїв лемківської культури.

Назва альбому теж символічна: у часі великого посту лемки виконують церковну пісню «Як пішов пан Бог до раю і стрітив Адаму і Єву» - про вигнання перших людей. Історія, яка крутиться по колу – повторилася: лемків вигнали з їхнього рідного раю Лемківщини, подібно до того, як у сучасній Україні багатьох лемків, яких свого часу переселили на Схід України, тепер виселяють звідти через війну...

Джерело:

<http://firtka.if.ua/?action=show&id=77428>

ПОДІЇ. ІСТОРІЯ. ЖИТТЯ.

Події травня:

1 травня 1943 – у засідці УПА на Волині під командуванням «Зеленого» загинув обергрупенфюрер СА Віктор Лютце

Травень 1945 – утворено 6-ту ВО «Сян» Групи УПА-Захід (травень 1945 – серпень 1947)

2 травня Роман СОБОЛЕВСЬКИЙ (1920-1978)

9 травня Андрій ОРИСИК (1922-1998)

9 травня Володимир ГНАТЮК (1871-1926)

10 травня 1917 – закриття концтабору Талергоф (1914-1917)

Середина травня 1945 – утворення Української Повстанської республіки на Закарпатті (від середини травня до серпня 1945)

21 травня Еммануїл МИСЬКО (1929-2000)

21 травня Никифор ДРОВНЯК (1895-1968)

22 травня Іван ЗІЛИНСЬКИЙ (1879-1952)

27 травня Іванна ІВАНУСІВ (СМОЛИНСЬКА) (1909-2000)

27 травня Василь ХОМИК (1933)

27 травня Роман РАЙНФУСС (1910-1998) поляк

ДО ЦІЛОГО КУЛЬТУРНОГО СВІТУ ОДВЕРТИЙ ЛИСТ УКРАЇНЦІВ ЗАМЕШКАНИХ ЗА ЛІНІЄЮ КЕРЗОНА. – ЖОВТЕНЬ 1945.

Воля народам !

Воля людині !

Смерть тиранії !

ДО ЦІЛОГО КУЛЬТУРНОГО СВІТУ!

Відкритий лист українців, замешкалих за лінією Керзона

"Ми, - Народи Об'єднаних Націй сповнені рішучости знову утвердити віру в основні права людини, в гідність і цінність людської особи, в рівноправність чоловіків і жінок і в рівність прав великих і малих націй, та створити умови, при яких може додержуватися справедливість і повага до зобов'язань, що виходять із договорів і інших джерел міжнародного права та сприяти соціальному прогресові й поліпшенню умов життя при більшій свободі, і з цією метою проявляти терпеливість і жити разом у мирі, один з одним, як добрі сусіди, вирішили об'єднати наші зусилля для здійснення цих цілей". (Витяг із статуту міжнародної Організації Об'єднаних Націй ухваленого на конференції в Сан-Франціско).

Ми, українці, мешканці української етнографічної території, положеної в горах Карпатах на захід від ріки Сяну, далі на північ над рікою Сяном і Солокією та на

захід від ріки Буг, - території, яка рішенням Кримської Конференції осталась у рамках відновленої Польської Держави, звертаємось цією дорогою до амбасад і урядів Великої Британії, Сполучених Штатів Америки, Франції, Швеції, Швейцарії, Туреччини та всіх інших Європейських і Позаєвропейських Держав, звертаємось також особисто до Пана Президента Трумена, до Пана Прем'єра Етлі і їх Міністрів Закордонних Справ, які опрацювали, ухвалювали і підписували статут Об'єднаних Націй, - звертаємось далі до всіх Голів і Достойників Християнських Церков, до Міжнародного Червоного Хреста, до всіх Політичних і Гуманітарних Поступових Організацій у всіх краях і до сумління Цілого Прогресивного Людства з оцим відкритим листом в справі страшного безправ'я і насильства, яке чинять над нами, під керівництвом большевиків, військо і органи теперішнього польського уряду.

На основі рішення Кримської Конференції, згадана територія на північ і захід від лінії Керзона, має залишитися у рамках відновленої Польської Держави. Згідно з цим, українському населенню, яке в числі приблизно одного мільйона живе від найдавніших віків історії на цих теренах, мають прислужувати всі конституційні й громадські права в польській державі.

Однак, теперішній польський уряд, виконуючи сліпо волю і вказівки советських властей, від яких він є залежний, не погодився на те, щоб признати українцям якінебудь людські й громадські права, але вирішив насильно виселити ціле українське населення з його дотеперішніх, батьківських відвічних осель.

Тутешнє українське населення не хотіло і не хоче під жодною умовою покинути свої землі і своїх дотеперішніх осель. Діється це з різних зрозумілих людських причин, але найголовніше тому, що в рамках Советського Союзу, куди нас хочуть вивозити і де мешкає вся решта Українського, понад 40-мільйонного народу, наш народ не має забезпечених жодних національно-політичних, релігійних ні соціальних людських прав.

Український нарід терпить у рамках Советського Союзу нечуваний національно-політичний і соціальний гніт. Советський режим, у якому доводиться жити українському і другим народам - це режим тотальної диктатури і тиранії, в якому наших братів позбавлено всіх людських прав.

Тому з цілого приблизно мільйона українців, які мешкають за лінією Керзона, майже ніхто не хотів і не хоче відїжджати добровільно до Советського Союзу. Ціле українське населення цих теренів висловилося майже однодушно за те, що не хоче виїжджати, але хоче остатися на своїх дотеперішніх місцях, у своїх батьківських оселях і хоче користати з належних йому громадських прав.

Однак теперішній польський уряд, під натиском Москви, яка боїться залишити українців поза межами своїх безпосередніх нелюдських винародовлюючих експериментів, вирішив викинути українське населення насильно з його осель.

Офіційно ж в урядових договорах проголошено, що це є добровільне переселення.

Ми, українці, отже, дотримуємось цієї урядової постанови про добровільне переселення. Однак, представники польського й большевицького урядів намагаються перевести не добровільне переселення, а примусове виселення. Большевицько-польські переселенчі комісії проголошували впродовж цілого минулого року щораз нові реченці виїзду та провадили в цій цілі широку

пропаганду, але майже ніхто з українців не хотів виїжджати. Тоді представники польського й большевицького урядів почали організувати з-поміж польського населення озброєні банди й наказувати їм нападати на українські села, щоб у цей спосіб змусити терором до виїзду.

Наслідком цього упродовж останнього року, а головню на весні 1945 р. нападали на українські села численні польські озброєні банди, яким явно помагала урядова, державна міліція й інші урядові чинники. Ці озброєні банди, разом з міліцією і частинами війська, спалили впродовж минулого року на цих теренах кількадесять українських сіл, а багато більше пограбували і понищили. Діялись при тому страшні злочини масових мордів і вбивств. У деяких селах вбили банди й державна міліція по сто, двісті й більше людей впродовж одного дня. Били до крові, тортурували і вбивали також жінок, старих і дітей. Живих людей, часто навіть немовлят, кидали прямо в огонь.

Патрунували тій людоїдській терористичній акції частини большевицьких прикордонних військ НКВД, які переходили часто в різних місцях новоутворений кордон між Польщею і УССР, стаціонували на цьому боці та помагали всіляким польським терористичним бандам ламати опір і оборону українського населення перед терором і виселенням.

Однак і цей довготривалий терор організованих банд державної міліції не зламав волі українського населення залишитись на своїй землі.

Під натиском нечуваного терору записався на виїзд тільки невеликий процент людей. Але й ті, які записувались, робили це під примусом. Виїжджати однак не хотіли, тікали й ховались. А ті, яких таки вивезли, повертали часто вже по короткому часі через кордон, до своїх рідних осель, якщо їм вдалося втекти з концентраційних таборів, до яких большевики вивозять звідси українське населення.

Українське населення, доведене до крайности, зорганізувало власними силами загальну збройну самооборону проти цих польсько-большевицьких банд. Ціле населення стало солідарно до рішучої оборони. Збройні частини Української Повстанчої Армії (УПА) й самооборони відбивали з успіхом у багатьох випадках напади банд і міліції.

Також серед польського народу відозвались з часом розумні голоси, які засуджували терористичні протиукраїнські напади, як ганебні й шкідливі для інтересів польського народу.

При допомозі завзятої збройної самооборони українського населення і, з другої сторони, під впливом усвідомленої акції розумвіших патріотичних кіл польської суспільности, вдалося по довшому часі у місяцях травні і червні 1945 р. зліквідувати в більшості випадків терористичні напади банд і криваву польсько-українську боротьбу.

Залишки терористичних банд діяли і діють досі тільки в тих не дуже численних місцевостях, де польське населення підлягає впливам урядового комуністично-большевицького табору. У великій більшості прикордонних українсько-польських теренів запанував влітку 1945 р. повний спокій. Мирне населення, як польське, так і українське, приступило перший раз за довгий час до нормальних польових робіт у взаємній сусідській згоді. З кожним днем налаштувались кращі відносини

на цих теренах. На місце дотеперішньої боротьби, яка принесла шкоду обом народам, народжувалась приязнь і співпраця, які могли принести обом сторонам в майбутньому поважні користи. З сього ходу справ раділи всі чесні і розумні люди.

Але теперішній польський уряд, підлягаючи зовсім впливам і директивам червоної московської імперіалістичної політики, затривожився, що порозуміння та співпраця польських та українських національних чинників може вплинути дуже поважно на зміцнення визвольного протибольшевицького фронту поневолених народів ССРСР, які борються за своє визволення і державну приналежність. Тому в тих урядових большевицьких колах вирішили за всяку ціну виселити всіх українців, щоб тим розділити й порізнити обидва народи, бо це потрібне сьогодні імперіалістичній політиці Москви.

Коли не вдалася спроба перевести виселення українців при допомозі терору міліції й організованих цивільних банд, польський уряд кинув у місяці вересні 1945 р. великі частини війська до акції насильного виселення українців. В той спосіб розпочалася з початком вересня нова хвиля терору проти українського населення, тим разом уже зовсім явна, незамаскована заслоною невідповідальних банд, бо переводили цю акцію військові частини. Треба зазначити, що командирами цих частин польського війська є майже виключно большевицькі офіцери в польських мундирах. Військо те оточує ночами українські села, на взір сумної пам'яті гітлерівських душоубів в часі недавньої німецької окупації, і примушує опісля населення до виїзду.

Тому, що українці не хочуть ніде добровільно виїздити, вояки цього польського війська, за наказом згори, грабують усе майно, страшать масовими розстрілами, часто б'ють, гвалтують жінок, стріляють невинних жителів, силою викидають з хат та чинять всілякі інші насильства й злочини.

В місті Перемишлі арештували єпископа української греко-кат. Церкви, Коциловського, за прикладом і взірцем большевиків, які арештували у Львові й вивезли на Сибір митрополита греко-католицької Церкви, Йосифа Сліпого, та всіх єпископів і багато священників, а греко-католицькі Церкви віддали православної Церкві, яка тепер не є взагалі вільною релігійною організацією, а замаскованою інституцією большевицької поліції (НКВД-НКГВ). Заразом з єпископом Коциловським арештували також багато інших інтелігентів, щоб примусити терором також українську інтелігенцію виїхати до советського червоного "раю", якого всі наші люди бояться і ненавидять цілою душею, бо знають не з теорії комунізму, книжок і пропаганди, а зі страшного досвіду, який перейшов український народ, перебуваючи більше 25-ти років під большевицькою владою, що Советський Союз - це одна велика тюрма народів і система безконечних концентраційних таборів, розстрілів та інших найстрашніших форм терору, властивих усім тоталітарним диктаторським режимам, доведеним до максимальних форм звиродніння.

Діються всі ті безправства й злочини над нашим народом в той час, коли всьому світові проголошено засади Атлантійської Хартії, чотири величні свободи президента Рузвелта, статут нової міжнародної Організації Об'єднаних Націй, названий міністром Стеттніюсом "світлою інституцією нового вільного світу", коли

Президент Трумен проголошує початок Золотого Віку Свободи Людства, а найвизначніші державні мужі Великої Британії проголошують ті самі величні засади й запевняють своїм словом і честю, що будуть стояти твердо на стороні права й справедливості в світі.

Тим часом у відношенні до Українського народу, як цілості, і до нас, мешканців, положених за лінією Керзона, зламано явно й потоптано не тільки зобов'язання, наложені статутом нової міжнародної Організації Об'єднаних Націй, але знищено навіть найскромніші засади християнської моралі й примітивної людської гуманності. Нам відмовляють навіть того права, яке має забезпечене в культурних дехократичних країнах світу кожна звірина й кожна жива істота.

Нас викидають насильно з наших хат і сіл, б'ють до крові й до смерти жінок, дітей і старих, кидають у вогонь живих людей, навіть немовлят, відірваних від грудей матерів, арештовують наших священиків і єпископів, грабують наше майно, стягають з бідних сільських жінок останню подерту сорочку, змушують виїжджати проти нашої волі до Советського Союзу на поневір'яння і загибель. У нас є багато сіл, які цілими місяцями перебувають з усім своїм мізерним добром, з жінками й дітьми, у вогких лісах, де в землі, в дебрах і водах змушені ховатися від дикого нелюдського терору, як у час нападів середньовічних кочових орд.

А роблять всі оті страшні гітлерівсько-неронівські злочини саме ті, які кричать облудно в усьому світі про свою "прогресивність", "соціяльний поступ", "світову революцію", що намагаються грати ролю "спасителів" людства від усього лиха й злиднів.

Ми, українці, жителі теренів, положених за лінією Керзона, боремося разом з цілим українським народом всіма силами проти цих насильств, не жалуєчи трудів і крові, глибоко переконані втому, що наші безсмертні жертви в цій жорстокій боротьбі вийдуть на добре й користь усього людства, загроженого небезпекою тотальної тиранії, тим разом мальованої на червоно.

Одночасно звертаємося оцмм відкритим листом до Всього Культурного Світу в надії, що всі свободолюбиві народи й усі культурні, гуманні люди, до яких дійде наш голос, відізвуться на нього та підтримають героїчну боротьбу нашого народу проти варварського, людоїдського знищення, яким грозять нам большевицькі й польсько-большевицькі тирані.

В першу чергу звертаємо наш голос до тих представників великих західніх демократичних потуг, які проголосили й підписали наведений у витягах, на початку цього листа, статут Організації Об'єднаних Націй, в якому урочисто обіцяють вони боронити права народів і права людини.

Звертаємось до них з протестом, скаргою та гарячим апелем, щоб допомогли вони своїми силами перевести в життя проголошені від них великі засади людської Свободи й Справедливості.

В місяці жовтні, 1945 р.

**Представники всіх верств
українського населення за лінією Керзона**

Джерело: <http://avr.org.ua/index.php/viewDoc/4018/>

ПОСТАТЬ

ЗУСТРІЧІ З КОМАНДИРОМ УПА ОРЕСТОМ

Спогади охоронця командира 6-ї ВО «Сян» групи УПА-Захід полковника Мирослава Онишкевича-«Ореста» (1911-1959) під час його інспектування повстанських відділів на Закерзонні – командирів 27-го ТВ «Бастіон» Івана Шпонтака-«Залізняка», 26-го ТВ «Лемко» Василя Мізерного-«Рена» і 27-го ТВ «Данилів» Євгена Штендеру-«Прізви», сотень «Бурлаки», «Громенка», «Крилуча», «Ластівки», «Біра», «Хріна», «Тучі», «Шума», «Калиновича» і «Чавса».

Мирослав Онишкевич — „Орест" народився 26 січня 1911 року в Угнові, Західня Україна. По закінченні народної школи в Угнові пішов до мірничої школи в Ковлі. Відбуваючи військову службу в польському війську, був заарештований і щойно по трьох роках з нагоди амністії після смерти Й. Пілсудського в 1935 році, звільнений. Після звільнення з тюрми Мирослав Онишкевич повернувся до Угнова, де працював в адвокатській канцелярії д-ра І. Козака. В 1936 році Мирослав Онишкевич одружився з Стефанією Зварич, а в рік пізніше народився їм синок Володимир.

По короткому часі Мирослав Онишкевич переїздить з родиною до Львова, де позірно займається веденням крамниці, а насправді весь свій час віддає революційній ОУН. З вибухом війни бере активну участь у похідних групах на центральні і східні області України, де перебуває аж до 1943 року. Повернувшись назад в Угнівщину, бере активну участь у формуванні Української Повстанчої Армії. Коли в 1944 році в бою з польськими партизанами біля Посадова гине його брат Тарас — „Галайда", командир куріня УПА, Мирослав Онишкевич перебирає команду куренем. Перед відходом німців командира Ореста покликають до Головного Військового Штабу УПА, де його застає прихід большевиків. Внедовзі він переходить на Закерзоння, де обіймає пост командира Військової Округи, в склад якої входять надрайони: „Лемко", "Бастіон" та „Поліщук". Виконуючи доручення Головної Команди УПА, командир Орест розвантажуює терен, висилаючи відділи УПА на Захід і Схід. Сам, не зважаючи на важку хворобу легенів та на щораз більший натиск червоних польських військ, залишається на рідних землях. Схоплений через зраду з одним вояком своєї охорони Богданом, командир Орест був присуджений польським військовим судом до найвижшого виміру кари — розстрілу. Його розстріляно у в'язниці в Мокотові, у Варшаві, 6 липня 1950 року.

В лісі під Даганями в листопаді 1945 р. я дістав наказ від к-ра Залізняка зголоситися у повному виряді. За кільканадцять хвилин зголошую свій прихід до колиби, в якій перебував к-ир Залізник. В ній було вже чотирьох незнайомих мені вояків. Знайомлючись з ними, я і не думав, що це мої друзі — побратими на довший

час. К-ир Залізник заявив мені, що з тією хвилиною я відходжу з куреня „Месники” на схід у Сокальщину, як зв'язковий. Відтепер належу до групи тих чотирьох. Розговорились, і тут я довідався, що незнайомі чотири повстанці, це к-ир Воєнної Округи Орест з членами охорони. Мені стало ясно, що мене приділено, як члена охорони і як знайомого з тереном оперування нашого куреня, до к-ра Ореста. І на хвилину жаль стало нашого „старого”, тобто Залізника і друзів в курені „Месники”. Не одно довелось пережити, не одно перебути. Та наказ — діло святе. Було дещо і підбадьорливого у тій зміні — нові люди, нові терени, нові обставини, — інше, хоч повстанське життя. З к-ом Орестом були — Богдан, Самбо і Сокіл. З цією групою, згодом ще побільшеною, перебув я до 1947 р. — час, як на повстанське життя, досить довгий і різноманітний.

Орест був своєрідний командир. Непосидючий, вічно в марші. Командував відділами від ріки Буг по словацький кордон, любив всюди бути, все бачити власними очима. Довго вів розмови з командирами, а ще довше із стрільцями, яких все і в усьому хотів розуміти і знати. Не було для нього чогось неможливого. Він завжди казав — може справа вимагає іншого підходу, кращої підготовки, але вона мусить вийти. Прийшла ніч і ми відійшли на схід у Сокальщину — незнаний мені терен. На моє здивування, ми лишилися на день в селі Ульгівок. Вже майже два роки я не був за для в селі і тепер почувався дивно. Але і обставини тут інші, великих лісів не було, тільки денед гаї і гущавини. Казав наш Самбо — „зайдеш у ліс, голова вже на другому боці”, а з цієї ще ноги видно. Треба було призвичаюватись на постої по селах. Вкоротці ми перейшли до Василева Великого і тут ми з Самбом перебули трохи довше. Здається, командир Орест зумисне залишив нас, щоб ми трохи віджилились. Ніде правди діти, околиці тут багатші, люди заможніші, та й відділів УПА менше. Тут пшенична Україна, казав командир, а Самбо більш переконливо з кожним днем повторював, що наші вороги знають, за що вмирають. За цей час довелось долагоджувати різні справи в терені, але можна було користати з коней, чи то верхи, чи перевозити що-небудь фірами і, в порівнянні до давнішого у сотні, нарікати не було можна. 5-го січня 1946 року прийшов наказ зголоситися у командира, в селі Ульгівок. Як лише почався сумерк, ми були на місці. Командир Орест заявив, що ще цієї ночі мусимо бути в Гуті Любицькій, віддаленій на 40 км. Дістали коней і в дорогу. По дорозі мали трохи потіхи — Самбо родом з міста, ніколи на коні не сидів і в дорозі замучив коня, мусіли шукати другого — трохи його „підтягали”, то і дорога не була такою довгою. Над раном були на місці.

На другий вечір ми стрінули тут зверхника цілого Закерзоння, друга Стяга і його охорону. За кілька хвилин ми одержали наказ, що рушаємо далше, аж у сінявські ліси, добрих 50 км. Ніч партизанського маршу — вуха і очі наставлені на пільму ночі, увага, щоб не зблудити, зміни на передньому забезпеченні, рука на зброї, нема мови, щоб покурити. Робився день, як ліс, знайомий ліс, прийняв нас у свої обійми. Біля години 9-ої рано ми були вже на Милкові, а біля 11-ої на Храпах на лісничівці. Тут зібралась повстанська „знать” нашого терену: Стяг, Орест, Залізник, Сталь і інші теренові командири та провідники. Цілий день вони дискутували, радили — ми відпочивали. Бути повстанським зверхником, це не лише плянувати, відповідати за все, але й попадати першому на приціл ворога, видержати фізично

більше, як всі інші. Вечером наказ — дальше в дорогу у Перемищину. І знову три ночі твердого маршу, до того у незнаному терені. У селі Брилинці стрінули ми першу сотню цього терену — сотню Бурлаки. У сотні ми задержались цілий день, охорона відпочивала, а к-ир Орест перевів інспекцію сотні, розмови з командирами і стрільцями. Прийшла ніч, а з нею дальший марш до сотні к-ра Ластівки, яка стояла в селі Ямна Горішня. Знову нам відпочинок — командирові робота. За два дні були ми вже у сотні Беркута (Ворона). Трохи відпочили і знову у дещо довший марш — біля п'ять ночей, в околиці Сянока. Гори вкриті снігами виглядали маєстатично, морози додавали чару, воно приємно було б вийти з лещатами на гору, або романтично у ліс у милому товаристві, але нам у повному виряді з додатковим запасом аmunіції, по вівсяному лемківському оципку, це виглядало не так чарівно. До того ще марші в горах не приходились нам легко, бо ми усі були з рівнин. Тому часто приходилось з'їздити на власних сидженнях згори в долину.

Вкінці ми стрінули сотню к-ра Біра, у селі Поляна. З сотнею Біра ми перейшли в село Лопінка і тут разом перебули біля двох тижнів: Морози і заверюхи внеможливіювали рухатись дальше. Тут ми мали пригоду з польським військом. Невелика група наскочила на село, а що цього дня було тут весілля, багато людей разом, був наказ потоком відійти у ліс і на горі зайняти становища. Нарікали стрільці, чому то не можна дати прочуханця полякам, але наказ був наказ. Ніччю ми перейшли в інше село і над раном розчленувались по квартирах. Ще не роздягнулись, вже розвиднілось, як розвідка донесла, що їде польське військо. Тоді застави дістали наказ відкрити вогонь. Одна чота пішла на зміцнення, а ми знову із села у ліс. По короткій стрілянині наші пригнали у ліс чотирьох полонених. Тут політвиховники мали з ними довгу „науку" і відпустили до їхніх частин. Знову нарікання вояцтва — вони наших стріляють, а ми їхніх на волю пускаємо. Тоді вже був підписаний договір з Польською Підпільною АК („Армія Крайова"), зобов'язувала т. зв. „лінійка" і всі мусіли цього додержуватись.

У сотні Біра гостювали не лише ми, тут був зі своїм почотом і к-ир Рен. Мали нагоду наші командири пізнати один одного, обговорити не одну справу. Одної ночі збірка — вирушаємо „дапати" сотню к-ра Хріна. Гори засипані снігами, мороз. Бродимо снігами, заходимо в бідні лемківські села і по двох днях і ночах, вертаємось з нічим назад, сотні Хріна не знайшли. Відпочивши, вертаємось у Перемищину. Курінний Рен лишається на місці, лише двох його людей ідуть з нами, як теренові.

Знову тижні маршу ночами, снігами. Родилось співчуття для тих друзів по зброї, які у відділах УПА перебували на Лемківщині весь час. Все має свій кінець і ми також вкінці добились в Перемищину і стрінули сотню к-ра Громенка в с. Волоцька Воля. Як прийшли, кожний знайшов якийсь куток і спали понад добу, ніхто і їсти не вставав, всі були виснажені до краю. При сотні Громенка з харчами вже було краще і ми трохи віджилились. Казав к-ир Орест, що на вівсяному оципку прийшлося не одну дірку доробити в поясі. Сам він майже цілий час був зайнятий — інспекція, розмови і т. п.

Перед нами стояла поворотна дорога у Сокальщину і ми до неї приготовлялись. Але одної ночі к-ир Орест наказав збірку і заявив, що ідемо в село Ямна Горішня.

Ненадійно для нас, в селі ми зустріли провідника Стяга з охороною. Показалось, що тут мала відбутися ширша нарада теренових провідників і командирів відділів. Відправа тривала понад два дні.

Прийшов нарешті час повороту у свої терени. П'ять ночей ми добре били ногами, зазнаючи всіх благ повстанського маршу, але вкінці зашуміли над нами сінявські ліси, ми були у себе вдома. Курінь к-ра Залізняка привітав нас, як своїх. В повітрі пахло весною — був квітень 1947 р. При курені задержались ми дещо довше. Рік 1947 був тяжким для УПА. Ситуація ставала складною. Сильні відділи польського війська приїхали в терен, грабували села, стріляли людей. Створювали ситуацію, щоб змусити наших людей покидати рідні села.

В той час багато молодих хлопців, щоб не датись вивезти, прийшли у ліс. З них хотіли зробити вояків, щоб себе обороняли, але тверде повстанське життя, постійні марші, сутички з ворогом, — були понад їхні сили. Одну таку чоту мав наш друг Коваленко і хоч як він старався, щоб допомогти тим хлопцям, нічого не виходило. Тоді к-ир Орест зробив збірку і заявив, що до партизанської боротьби у бойових відділах вони замолоді. Кожний має свобідний вибір, або вертатись до рідні, або оставатись при котрійсь старій сотні, або іти до кущів. Тим самим цей відділ розв'язано.

Опісля к-ир Орест відвідав сотню к-ра Тучі і сотню к-ра Калиновича, які входили в склад куреня „Месники" і стояли постійно в сінявських лісах. Дальше пішли ми у Любачівщину, щоб стрінуги третю сотню куреня під командою к-ра Шума. Сотня була розчленована, тому дальше з нами ішов сотенний Шум. Відвідали ми дві чоти, одна стояла біля села Гута Любицька, друга біля Журавців. На зв'язку одержали ми радіо і сідло, речі дуже потрібні при нашому способі життя. Ішли ми у напрямку Сокальщини, та по дорозі треба було відвідати ще одну чоту сотні Шума, яка стояла біля села Річиця. Ішли ми на село Дениски. Треба було пройти насип-греблю досить довгий, щоб вийти до дороги. Були ми вже недалеко другого кінця, як нараз вистрілено ракети і ми дістали сильний вогонь з двох боків. Засідка. Впали коні — наказ — назад. Ракети одна по другій різали спасенну для нас пільму ночі, ярким світлом освітлювали усе довкруги та з шипінням падали у воду. Кілька гарячкових хвилин, кілька стрибків і ми вирвались з поля обстрілу. Та люди стріляють, а Бог кулі носить. Залягли, командир перевірює втрати. Показується, що ніхто не ранений. Пощастило. Наказ — перейти річку у воду і посуватись на Річицю, уважати, щоб поляки не відтяли нам дороги. Посуваємось мовчки, прискореним маршем. Відійшли добрий кусок і наказ залягти — відпочати. Сотенний Шум каже, що добре нас мали, ми були у дуже небезпечному становищі, але ми мали щастя. Командир Орест почав бідкаться, що ми втратили сідло, що гірше, — радіо. Дуже втішився, як я підсунувся до нього і показав, що радіо несучу. У наших обставинах радіо була дорогоцінна річ, заплатили ми за нього 40 тисяч поль. золотих і був це одинокий інформатор про широкий світ, а ще важніше, можна було слухати передачі із закордону.

Поволі ми підсунулись під село Річиця, сконтактувались з чотою, яка заалармована стрілами, стояла в поготівлі. Разом перебули день. Остання засідка повчала, що у терені змінилось, приходять гірші часи, треба забувати про їзду

фірами чи верхом. Розвідка доносила про концентрування на тому терені ворожих відділів. Ми попрямували на Василів Великий. Тут була решта охорони, яка копала криївку у недалекому ліску.

К-ир Орест з Богданом і Соколом відійшли далі на схід, назустріч сотні к-ра Дуди, а ми лишились будувати криївку. Почались тяжкі часи, часті бої, вивіз, засідки. Вернувся командир і натиснув на будову криївки. Мати криївку — була конечність, бо вдержатись в селах чи десь на поверхні ставало неможливо. Ми її скоро викінчили і в ній перебували вже майже цілий час. Правда, к-ир Орест виходив на зустрічі, відправи, але вертався скоро. Під осінь прийшов до нас провідник Цвіль, якому пощастило вирватись живим, як польське військо здобувало їхню криївку. Згодом прийшов к-ир Чавс, ставало більше, а за харчі, інформації ставало тяжче. Села пустіли, всюди вороже військо. Одного дня під вечір наш Самбо виліз на верх і запримітив, що маленький кущик біля входу до криївки викопаний і поставлений на боці біля більшого куща. Була вже осінь. Тоді ми, мешканці криївки, зробили нараду, що робити. Переважала думка, що поляки знайшли криївку, зробили знак, а завтра буде акція. Командир вислав двох з охорони до с. Василева Великого, щоб розвідати, яка ситуація. Вони вернулися біля 12-ої год. і донесли, що в селі є сотня польського війська, яка шукає криївок. Останнього дня була у риплінському ліску — значить у нашому ліску. Мають з собою двох кол. вояків УПА, які їм помагають у вишукуванні криївок.

На нараді всі ми висловили свою думку і рішили, що залишимо криївку на один день. Якщо не знайдуть, тоді вернемось. Тоді к-ир Орест, Чавс, Цвіль і Богдан пішли до криївки к-ра Ворона, який мав криївку у переводівському лісі. Я, Юрко, Максим і Самбо мали десь перебути день. Я з Юрком рішили піти до села Василів Великий, з якого Юрко був родом, а Самбо і Максим не схотіли іти в село, воліли лишитись на полі. На другий день польське військо зробило велику облаву на всі ліски і поля. Було чути стрілянину і розриви мін. Ми з Юрком щасливо перебули день в селі, а вечером пішли на збірний пункт, тобто до криївки. Застали лише румовища і яму на місці криївки. Її розірвали наші, а може і ворожі міни. Вона була замінована при вході, а також при виході. Ми ждали якийсь час біля криївки та більше ніхто туди не прийшов. Як я пізніше довідався, розвідка від к-ра Ореста була скорше, вони побачили дійсність і відійшли. Відтоді я більше к-ра Ореста не бачив. Я знав, що його група мала плян перейти на польські терени і там перебути якийсь час. Та нав'язати контакту не вдалось. Згодом я долучивсь до командира Прірви. Якись час ми перебули на Підляшші, а відтак рушили рейдом через Польщу на Сх. Пруси. Ми дійшли до Помор'я, а весною вернулись у пусті наші терени — це був 1948 р.

Командир Орест був дійсним повстанським командиром. Всі його акції, бої — це багатий, різномірний образ дійсності з життя УПА.

Автор: Василь Пирка „Сталевий”.

Джерело: Вісті комбатанта, 1964, № 1 http://komb-aringwar.blogspot.com/2008/12/blog-post_06.html

ОГОЛОШЕННЯ ТА АНОНСИ

Оголошення!

Міжнародна науково-пошукова та освітня експедиція "Вир'їй 2015" запрошує взяти участь у відновленні українського цвинтаря на території сучасної Польщі.

В програмі:

- Таборіві вечори біля ватри у дружньому колі.
- Гутірки про історію та культуру етнічних українських земель поза межами сучасних кордонів.
- Відвідини давніх українських дерев'яних церков.
- Мандрівки українськими місцями Польщі та багато іншого.

Умови участі:

- Сьомий табір-експедиція "Вир'їй" проходитиме з 9 по 20 серпня 2015 р. на території Польщі.
- Грошовий внесок учасника табору становить 1400 грн. + виготовлення візи.
- Зголошення приймаються до 10 червня 2015 р.
- Відбір проводитиметься за співбесідою до 15 червня 2015 р.
- Заповнену анкету надсилайте за адресою vyriy.ua@gmail.com

Контакти:

Марта Сойка, ГО "Вир'їй"
(063) 017 81 71, (097) 119 69 27

Христина Дубницька, ГО "Вир'їй"
(063) 497 89 07, (098) 981 04 48

FB: Marta Soyka, Христина Дубницька
vyriy.ua@gmail.com

Про нас:

FB: "ВИР'ІЙ" - громадське об'єднання
<https://www.facebook.com/groups/vyriy/>

Вікіпедія: Вир'їй (табір-експедиція)

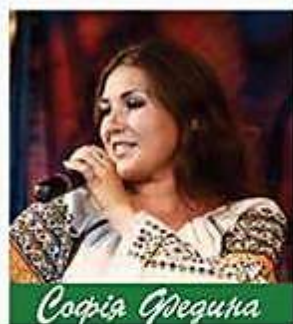
Організація Оборони Лемківщини в Америці запрошує Вас на

ФЕСТИВАЛЬ

**15-та Ювілейна
Лемківська
Ватра в США**

**27-28 червня
2015 р.
на оселі СУМ
Елленвіл, Н.Й.**

Сорія Орлюкіна

Гурт "Ватра" зі Львова

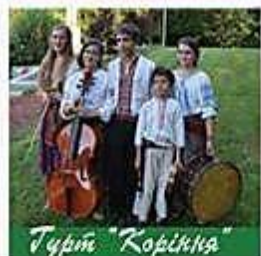
Гурт "Карпати"

Оксана Меленко

Гурт "Мозайка"

Гурт "Коріння"

СУБОТА:
10 А.М. - Змагання з футболу
2 Р.М. - Печення поросят
3 Р.М. - Конкурс Лемківських
співанок для дітей
4 Р.М. - Відкриття та розпалення
Ватри. Святковий концерт
9 Р.М. - Забава - грає "Анна-Марія"

Сестри Павлишик

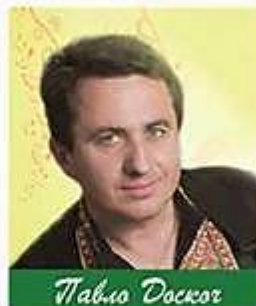

А.Кучевий, А.Травовська

НЕДІЛЯ:
10 А.М. - Служба Божа
1 Р.М. - Концерт

ВПРОДОВЖ ФЕСТИВАЛЮ:

- Продаж Лемко-футболок, мистецьких виробів та писанок
- Українські страви
- "Сад пива"
- Палатка Лемківської історії та спадщини*
- Спеціальні урочистості до ювілею "Ватри"

Павло Доскоз

*Знайдіть своє родинне село на нашій мапі Лемківщини, принесіть нам свої старі знімки для сканування, візьміть участь у нашому проєкті збереження історії "ПАМ'ЯТАМИ"

I Львівський обласний фестиваль «Гомін Лемківщини»

29-30 серпня 2015 року у с.Зимна Вода біля Львова відбудеться I Львівський обласний фестиваль «Гомін Лемківщини».

Організаторами фестивалю будуть Львівське обласне товариство «Лемківщина», Зимноводівська сільська рада, Пустомитівська районна державна адміністрація, Пустомитівська районна рада, Городоцька районна державна адміністрація, Городоцька районна рада, Фундація дослідження Лемківщини, а також за згодою Львівська обласна державна адміністрація та Львівська обласна рада.

Попередньо до участі у фестивалі зголосилось орієнтовно 20 творчих колективів. До участі також буде запрошено колективи, виконавців й учасників з Тернопільської, Івано-Франківської та Закарпатської областей. Зголоситися до участі також можуть усі охочі, які будуть відібрані оргкомітетом.

Місцем проведення фестивалю буде територія стадіону с.Зимна Вода, яка надана товариству у довготермінову оренду. На території буде уся необхідна інфраструктура, будуть облаштовані місця для стоянки автотранспорту, а також місця для торгівлі. Крім цього Пустомитівська РДА зобов'язалась виділити 100 тис. грн. для прокладання дороги до стадіону та 50 тис. грн. для організації фестивалю. Також місцева влада забезпечить чергування та розміщення правоохоронців, швидкої допомоги та служби надзвичайних ситуацій.

Книги Фундації Дослідження Лемківщини відтепер можна НАБУТИ В МЕРЕЖІ

Кліфтон, Нью-Джерсі, США. Травень, 2015 - Фундація Досліджень Лемківщини, Inc. має приємність повідомити, що наші публікації тепер можна придбати в Інтернеті - як на amazon.com, так і на Інтернет- сторінці ФДЛ, по адресу <http://www.lemko-ool.com/publications.html>. Шляхом простої оплати кредиткою, книги ФДЛ, що охоплюють різні лемківські теми, будуть доставлені безпосередньо до вашого порогу.

"У сучасному світі цифрових технологій ми відчували необхідність розповсюдження наших книг в режимі "он-лайн", а не тільки за рахунок їх фізичного продажу на фестивалях та інших заходах - і тепер ми можемо легко обмінюватися дослідженнями, котрі наша організація опублікувала протягом останніх десятиліть," - каже Андрій Хомик, президент ФДЛ. Публікації ФДЛ охоплюють різні теми - від лемківської архітектури та різьблення по дереву до історії (зокрема, про післявоєнний період -примусового переселення в 1947, "Акція Вісла"), та релігійної іконографії. Вони включають в себе науково-популярні видання, художню та поетичну літературу та науково-дослідницькі матеріали. Більшість книжок - українською мовою, але деякі мають розділи, написані англійською, як і вся книга "Закерзоння: Етнічна чистка української меншини в Польщі".

"Ми тішимося з того, що відтепер бажаючи, не виходячи з дому, можуть відвідати веб-сторінку ФДЛ і отримати ці рідкісні книги за допомогою всього декількох потисків мишкою, а також, що люди шукаючи інформацію про лемків та Лемківщину на amazon.com, (очевидно, найбільшій інтернет-книгарні), тепер знайдуть там і наші книги, "- каже Діана Хованська-Рейллі, Перший віце-президент ФДЛ.

Публікації ФДЛ включають:

Дерев'яна Архітектура Українських Карпат, редактор Іван Гвозда: \$30

Різьбярство Лемківщини, Роман Одрехівський: \$10

1947, редактор Богдан Гук: \$20

Розквіт і Трагедія Лемківщини, Галина Щерба: \$25

Закерзоння: Етнічні чистки Української меншості в Польщі, 1944-1947, редактор Тарас Гунчак: \$25

Українці в Польщі Після Другої Світової Війни, Мирослав Трухан: \$20

Акція "Вісла", редактор Євген Місило: \$20

Лемківщина в Огні, Марія Остромира: \$10

Аннали Лемківщини, томи 4 і 5, редактор Іван Гвозда: \$20

Аннали Лемківщини, том 6, редактор Марія Дупляк: \$20

Наша Лемківщина, Василь Хомик: \$10

Мала Сакральна Архітектура на Лемківщині, Тадеуш і Малгожата Лопаткевич: \$25

Для отримання додаткової інформації або конкретних питань з приводу публікацій ФДЛ, звертайтеся до editor@lemko-ool.com. ФДЛ сприяє вивченню історії, літератури, мистецтва і традицій Лемківщини шляхом поширення інформації для громадськості за допомогою письмових матеріалів.

ЛЕМКІВСЬКІ ФЕСТИВАЛІ ДЛЯ ВЕЛИКОЇ ЛЕМКІВСЬКОЇ МІГРАЦІЇ

- **19-21 червня** – фестиваль культури русинів-українців Словацької республіки
- **27-28 червня** – Лемківська Ватра на Оселі Елленвіл - США
- **17-19 липня** - «Лемківська Ватра», с.Ждиня, Польща.
- **25-26 липня** - фестиваль «Од Русаль до Яна», с.Зиндранова, Польща
- **1-2 серпня** - Всеукраїнський фестиваль лемківської культури «Дзвони Лемківщини», м.Монастириськ.
- **1-3 серпня** – Лемківська Ватра в Канаді
- **28-29 серпня** -Львівський обласний Лемківський фестивалюв «Гомін Лемківщини-2015», с.Зимна Вода, Львівщина.
- **1-ша неділя вересня** - Лемківська Ватра в с.Нагірне, Самбірського району, Львівська область;